

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 29 juni 2015

met betrekking tot de kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen
voor elektriciteitsleveranciers

RAPP-2015-05

1 Inleiding

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet een aantal informatieve taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2014.

2 Wettelijke basis

De VREG geeft in dit rapport invulling aan een aantal van zijn informerende taken, zoals opgelijst in het Energiedecreet onder artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmtekrachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van artikel 7.1.1 en artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indiening van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk artikel 7.1.10 en artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 30 juni publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

In artikel 20quater van de federale Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wordt een plafond opgelegd aan het door te rekenen bedrag voor de certificatenkosten. Dit plafond houdt enkel rekening met de geldende marktprijs en een eventuele forfaitaire transactiekost. De maximaal door te rekenen kost ligt dus voor elke leverancier even hoog.

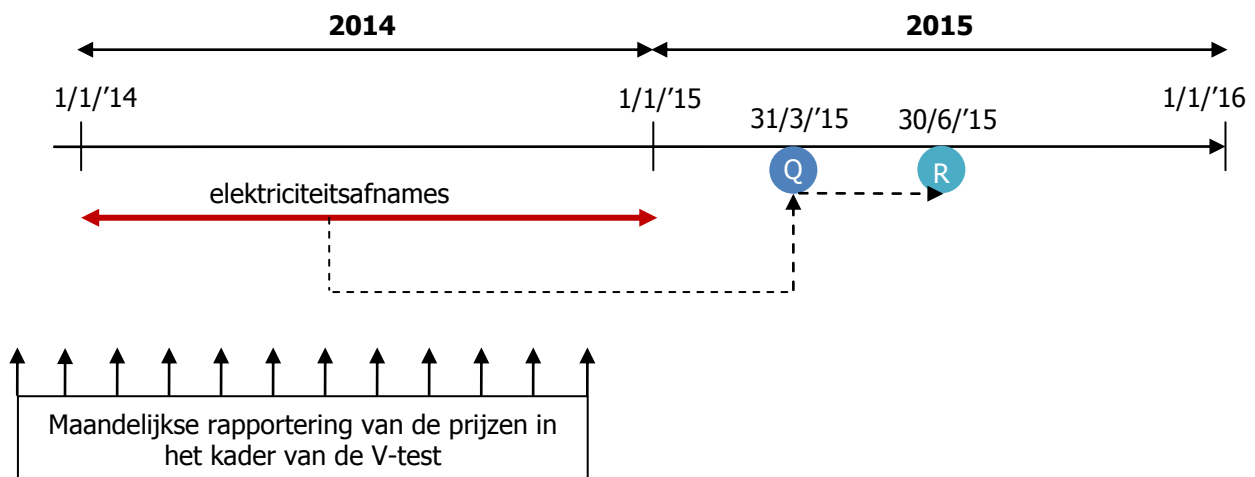
De bedoeling van dit rapport is bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten. Dit is immers een belangrijk aspect dat helaas onderbelicht wordt door de specifieke verwoording van de federale regelgeving. In de federale regelgeving wordt immers enkel de marktprijs van certificaten (en een eventuele bijkomende forfaitaire transactiekost) als referentiepunt voor de controle genomen, in plaats van de individuele kosten per elektriciteitsleverancier in beschouwing te nemen.

De VREG wenst dan ook te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

3 Situatieschets

De toegangshouders in het Vlaamse Gewest dienden uiterlijk op 31 maart 2015 samen 4.527.619 groenestroom- en 3.841.478 warmte-krachtcertificaten in te leveren bij de VREG (zie Q in onderstaande figuur). Op tien groenestroomcertificaten na werden alle nodige certificaten ook tijdig ingeleverd. Deze certificaten werden ingediend voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2014.

In dit rapport (zie R in onderstaande figuur) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in de certificatenbank van de VREG of de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving. Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers, in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test, de prijsvergelijkingmodule van de VREG.

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de leverancier ook toegangshouder, maar omgekeerd zijn er verschillende toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan elektriciteitsleveranciers werden opgenomen in dit rapport.

Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat dient weer te geven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test, deel huishoudelijke afnemers. .

4 Methodologie

Voor het tot stand komen van dit rapport wordt beroep gedaan op gegevens die op periodieke basis gerapporteerd worden aan de VREG. Deze gegevens komen uit twee databanken: de certificatedatabank en de prijzendatabank.

4.1 Certificatedatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-kraftcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in de certificatedatabank van de VREG¹. De inlevering van certificaten in het kader van de jaarlijkse quotumverplichtingen gebeurt ook via deze online databank.

Toegangshouders krijgen jaarlijks voor het einde van de quotumperiode (31 maart) van de VREG een overzicht van het aantal in te dienen certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten indienen via de databank tegen uiterlijk 31 maart.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kunnen ze worden uitgereikt door de VREG aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-kraftkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een dergelijk productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders - die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht in het teken van de minimumsteun (zie artikel 7.1.6. en artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) - of via een derde partij (broker of trader) gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, dienen volgens het Energiedecreet gewaardeerd te worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden bij producenten, netbeheerders of derde partijen, worden gewaardeerd aan de prijzen van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingediende certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kon – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

4.2 Prijzendatabank

Via de V-test biedt de VREG aan zowel huishoudelijke als klein-zakelijke afnemers een online tool om de prijzen van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijkse basis

---

¹ <https://certificatenbeheer.vreg.be>

gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle producten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door de VREG niet enkel gebruikt om de V-test up to date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast of variabel, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'.² In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'. Er wordt een gemiddelde genomen van de 12 maandelijke waarden die elke leverancier rapporteerde. In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende producten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit nauwelijks voorkomt. Er zijn wel leveranciers die voor bepaalde producten geen kosten voor groene stroom en WKK rapporteren, maar voor andere producten wel. In dit geval wordt enkel rekening gehouden met de producten waarvoor wél een waarde gerapporteerd werd.

5 Resultaten

5.1 Aantal in te dienen en ingediende certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht gegeven van het aantal in te dienen en het aantal ingediende certificaten voor de quotumindiëning van 31 maart 2015. Wanneer het aantal ingediende certificaten afwijkt van het aantal in te dienen certificaten, wordt dit grijs gearceerd.

TOEGANGSHOUDER	Aantal in te dienen GSC op 31 maart 2015	Aantal ingediende GSC op 31 maart 2015
Axpo France & Benelux NV	10.669	10.669
Belgian Eco Energy NV	2.587	2.587
Belpower International NV	7.394	7.394
Delta Energy Belgium NV	848	848
E.ON Belgium NV	163.795	163.795
Ecopower CVBA	13.513	13.513
EDF Luminus NV	977.444	977.444
Electrabel Customer Solutions NV	1.702.742	1.702.742
Electrabel NV	371.125	371.125
Electrawinds Distributie NV	50	50
Elegant BVBA	11.091	11.091
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	8.244	8.244
Elexys NV	26.956	26.956
Elindus BVBA	3.671	3.671
Eneco België BV	120.252	120.252

² Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiecomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

Energie 2030 Agence SA	26	26
Energie der Nederlanden BV	1.637	1.637
Energie I&V België BVBA	5.480	5.480
Energy People BVBA	5	5
eni gas & power NV	454.536	454.536
Enovos Luxembourg GmbH	28.551	28.551
Essent Belgium NV	222.263	222.253
Lampiris NV	164.873	164.873
OCTA+ Energie NV	38.110	38.110
Power Online BV (Mega)	62	62
Powerhouse BV	28.516	28.516
Scholt Energy Control NV	48.526	48.526
Trevion NV	4.412	4.412
Wase Wind cvba	2.295	2.295
Watz BVBA	6.317	6.317
WE Power NV	20.704	20.704
TOTAAL	4.446.694	4.446.684

Tabel 1 Aantal in te dienen en aantal ingediende groenestroomcertificaten op 31 maart 2015

TOEGANGSHOUDER	Aantal in te dienen WKC op 31 maart 2015	Aantal ingediende WKC op 31 maart 2015
Axpo France & Benelux NV	11.828	11.828
Belgian Eco Energy NV	1.812	1.812
Belpower International NV	5.178	5.178
Delta Energy Belgium NV	594	594
E.ON Belgium NV	153.508	153.508
Ecopower CVBA	9.464	9.464
EDF Luminus NV	733.737	733.737
Electrabel Customer Solutions NV	1.265.045	1.265.045
Electrabel NV	583.087	583.087
Electrawinds Distributie NV	35	35
Elegant BVBA	7.768	7.768
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	5.774	5.774
Elexys NV	20.653	20.653
Elindus BVBA	2.571	2.571
Eneco België BV	86.613	86.613
Energie 2030 Agence SA	18	18
Energie der Nederlanden BV	1.602	1.602
Energie I&V België BVBA	4.388	4.388
Energy People BVBA	3	3
eni gas & power NV	330.201	330.201

Enovos Luxembourg GmbH	32.954	32.954
Essent Belgium NV	161.087	161.087
Lampiris NV	117.721	117.721
OCTA+ Energie NV	26.691	26.691
Power Online BV (Mega)	43	43
Powerhouse BV	28.860	28.860
Scholt Energy Control NV	38.833	38.833
Trevion NV	3.190	3.190
Wase Wind cvba	1.607	1.607
Watz BVBA	4.424	4.424
WE Power NV	16.360	16.360
TOTAAL	3.655.649	3.655.649

Tabel 2 Aantal in te dienen en aantal ingediende warmte-krachtcertificaten op 31 maart 2015

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige quotumverplichtingen of het volledige aantal ingediende certificaten. De verschillen komen overeen met de verplichtingen en ingediende certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze werden niet opgenomen in dit overzicht.

5.2 Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-krachtcertificaten dat op 1 april 2015, dus na indiening van certificaten in het kader van de quotumverplichtingen op 31 maart 2015, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige quotumverplichtingen. Er wordt hierbij enkel gekeken naar de rekeningen in de certificaten-databank op naam van de leverancier die de certificaten voor de verplichting indiende.

Voor een aantal elektriciteitsleveranciers die een onderdeel zijn van een groot energieconcern, zien we een aparte rekening in de certificaten-databank voor een afzonderlijke afdeling of zelfs een afzonderlijke onderneming, belast met het traden van certificaten. Deze afdelingen of ondernemingen houden zich bezig met de dagelijkse operationele aspecten van de certificatenhandel, om dan in de periode voor de verplichte inlevering van de certificaten het benodigde aantal certificaten over te maken aan de quotum-plichtige elektriciteitsleverancier. Het is echter onmogelijk om dergelijke verbanden tussen verschillende rekeninghouders in de databank volledig en correct in beeld te brengen. Certificaten die op 1 april 2015 op rekening stonden van dergelijke - mogelijks met een elektriciteitsleverancier gelinkte - partijen konden dan ook niet opgenomen worden in het overzicht in tabel 3.

Verscheidene elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 31 maart 2015 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor 31 maart van elk jaar het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij, zoals hierboven beschreven.

TOEGANGSHOUDER	Aantal GSC in portefeuille op 1 april 2015	Aantal WKC in portefeuille op 1 april 2015
Axpo France & Benelux NV	750	1
Belgian Eco Energy NV	33	34

Belpower International NV	1.606	1.822
Delta Energy Belgium NV	0	0
E.ON Belgium NV	27.382	1.414
Ecopower CVBA	8.263	1.127
EDF Luminus NV	200.635	855.524
Electrabel Customer Solutions NV	0	0
Electrabel NV	766.962	1.617.230
Electrawinds Distributie NV	0	4
Elegant BVBA	0	208
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	3.486	2.319
Elexys NV	3.576	601
Elindus BVBA	5	47
Eneco België BV	0	0
Energie 2030 Agence SA	0	0
Energie der Nederlanden BV	0	0
Energie I&V België BVBA	212	38.355
Energy People BVBA	0	0
eni gas & power NV	112.053	136.038
Enovos Luxembourg GmbH	4.778	20.681
Essent Belgium NV	0	0
Lampiris NV	25.973	52.772
OCTA+ Energie NV	5.635	951
Power Online BV (Mega)	8	0
Powerhouse BV	12	2
Scholt Energy Control NV	972	761
Trevion NV	243	365
Wase Wind cvba	1.717	17.471
Watz BVBA	1.497	3.733
WE Power NV	22.610	8.888
TOTAAL	1.188.408	2.760.348

Tabel 3 Aantal voor toekomstige certificatenverplichtingen aanvaardbare certificaten in portefeuille op 1 april 2015

In totaal zien we dat er over alle partijen die actief zijn in de databank heen, op 1 april 2015 8.219.730 groenestroomcertificaten en 12.910.459 warmte-krachtcertificaten beschikbaar waren. Deze cijfers geven een indicatie van de overschotten op de markt. Het valt op dat de elektriciteitsleveranciers zelf slechts een beperkt deel van deze overschotten in portefeuille hebben. Zij zijn dan ook het best in staat om hun eigen behoefte aan certificaten in portefeuille correct in te schatten en te beheren.

De certificatenoverschotten die niet in handen zijn van de elektriciteitsleveranciers, zijn te situeren bij de producenten, bij derde partijen (tussenpersonen, traders, andere toegangshouders,...) maar vooral bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. De VREG heeft al

verschillende malen geweest op deze problematiek, onder meer (maar niet uitsluitend) in zijn 'Certificatenmarktrapport 2014'.³

5.3 Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat

In Tabel 4 wordt voor alle elektriciteitsleveranciers een indicatie gegeven van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-krachtcertificaat, ingediend voor de quotumverplichting uiterlijk op 31 maart 2015. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit de certificatenbank en de onrendabele toppen van de productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (paragraaf 4.1). Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten etc. Deze kost komt dus niet 100% overeen met de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de quotumverplichting.

ELEKTRICITEITSLEVERANCIER	Gewogen gemiddelde kost per ingediend GSC	Gewogen gemiddelde kost per ingediend WKC
	op 1 april 2015	op 1 april 2015
Axpo France & Benelux NV	90,92 €	22,09 €
Belgian Eco Energy NV	88,84 €	18,82 €
Belpower International NV	89,50 €	18,65 €
Delta Energy Belgium NV	88,65 €	18,80 €
E.ON Belgium NV	92,67 €	18,80 €
Ecopower CVBA	83,86 €	32,19 €
EDF Luminus NV	88,74 €	25,21 €
Electrabel Customer Solutions NV	92,41 €	24,98 €
Electrabel NV	92,03 €	26,41 €
Electrawinds Distributie NV	88,50 €	19,25 €
Elegant BVBA	94,00 €	33,49 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	90,27 €	24,61 €
Elexys NV	92,45 €	27,35 €
Elindus BVBA	87,97 €	18,10 €
Eneco België BV	91,43 €	25,30 €
Energie 2030 Agence SA	90,00 €	30,00 €
Energie der Nederlanden BV	93,00 €	27,00 €
Energie I&V België BVBA	92,50 €	26,50 €
Energy People BVBA	90,00 €	20,00 €
eni gas & power NV	88,16 €	30,18 €
Enovos Luxembourg GmbH	87,45 €	26,53 €
Essent Belgium NV	88,53 €	23,98 €
Lampiris NV	89,56 €	22,48 €
OCTA+ Energie NV	89,63 €	19,98 €

³ Publicatie 'Certificatenmarktrapport 2014' op de VREG website: [RAPP-2015-02](#) van 28 mei 2015.

Power Online BV (Mega)	91,00 €	24,50 €
Powerhouse BV	90,63 €	25,24 €
Scholt Energy Control NV	94,20 €	24,50 €
Trevion NV	88,13 €	19,67 €
Wase Wind cvba	87,86 €	24,06 €
Watz BVBA	89,27 €	25,87 €
WE Power NV	88,35 €	21,75 €

Tabel 4 Gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-krafcertificaat, ingediend uiterlijk op 31 maart 2015

Er vallen grote verschillen op in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de quotumverplichting aan te kopen net voor het indienen, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spot aankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande aankooppreizen kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer. Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde prijs [€ per GSC] * 0,168 [quotum 31/3/'15] * 0,8924 [B_{tot}]
= eenheidsprijs [€ / MWh] / 10 = eenheidsprijs €ct / kWh, excl. btw

Gewogen gemiddelde prijs [€ per WKC] * 0,105 [quotum 31/3/'15]
= eenheidsprijs [€ / MWh] / 10 = eenheidsprijs €ct / kWh, excl. btw

In onderstaande Tabel 5 wordt, op basis van de in Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer⁴ berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief btw. Tot 31 maart 2014 was de btw op elektriciteit 21%. Vanaf 1 april 2014 is deze echter verlaagd naar 6% voor huishoudelijke afnemers. De verrekening van de eenheidsprijs naar een totale jaarkost werd opgesplitst in een deel met 21% btw en een deel met 6% btw, en dit volgens de SLP-curve 2014 voor S21 afnemers.⁵

ELEKTRICITEITSLEVERANCIER	Gemiddelde eenheidskost 2014 (theoretische kost)	Totale kost voor Dc afnemer per jaar
Belpower International	1,6949 c€/kWh	59,32 €

⁴ Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, een en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

⁵ <http://www.vreg.be/nl/verbruiksprofielen-elektriciteit>. S21 is een verbruiksprofiel elektriciteit van een huishoudelijke verbruiker met een nacht-dagverhouding < 1,3 en wordt ook toegekend aan alle mensen met een enkelvoudige meter omdat de dag-nachtverhouding hier niet nader te bepalen is.

Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,7767 c€/kWh	62,18 €
Ecopower	1,7583 c€/kWh	61,54 €
EDF Luminus	1,7582 c€/kWh	61,54 €
Electrabel Customer Solutions	1,8162 c€/kWh	63,57 €
Elegant	1,9410 c€/kWh	67,93 €
Eneco België	1,8037 c€/kWh	63,13 €
Energie 2030 Agence	1,8345 c€/kWh	64,21 €
eni gas & power	1,8062 c€/kWh	63,22 €
Essent Belgium	1,7406 c€/kWh	60,92 €
Lampiris	1,7401 c€/kWh	60,90 €
Power Online (Mega)	1,7874 c€/kWh	62,56 €
OCTA+ Energie	1,7124 c€/kWh	59,93 €
Wase Wind	1,7303 c€/kWh	60,56 €
Watz	1,7746 c€/kWh	62,11 €

Tabel 5 Theoretische kost (btw incl.) per jaar voor een Dc type-afnemer op basis van gewogen gemiddelde verwervingskost per certificaat

5.4 Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De totale kost voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer wordt bekomen door de gerapporteerde eenheidsprijzen voor de V-test (zie Tabel 7 in bijlage) te vermenigvuldigen met het verbruik van deze afnemer. De kosten groene stroom en WKK die worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers in het teken van de V-test zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificaatverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De rapporteringen voor de V-test voor leveringen in 2014 liepen van november 2013 tot en met oktober 2014, dus enkele maanden tot meer dan een jaar vóór de inleverdatum van 31 maart 2015. Door de wijziging in btw percentage op de elektriciteitsprijzen vanaf afnames april 2014, werden de gerapporteerde eenheidsprijzen voor de V-test herrekend naar een bedrag excl. btw, vervolgens werd hiervan een gemiddelde genomen en werd dit gemiddelde gewogen volgens SLP-curve 2014 voor S21 afnemers bij het in rekening brengen van beide btw percentages.

In onderstaande tabel wordt voor een Dc type-afnemer de totale voor de V-test gerapporteerde kost voor groene stroom en WKK op jaarbasis weergegeven, per elektriciteitsleverancier. Deze kost wordt in dit rapport nog niet opgesplitst tussen de verplichtingen voor groene stroom en voor warmtekrachtkoppeling, aangezien deze opsplitsing pas vanaf de rapportering januari 2014 IT-technisch mogelijk was in de prijzendatabank (zie ook Tabel 7 in bijlage voor meer details).

ELEKTRICITEITSLEVERANCIER	Gemiddelde eenheidsprijs 2014 (V-test rapporteringen nov/13 - okt/14)	Totale kost voor Dc afnemer per jaar
Belpower International	1,8327 c€/kWh	64,15 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,8747 c€/kWh	65,61 €
Ecopower	- c€/kWh	- €

EDF Luminus	1,9197 c€/kWh	67,19 €
Electrabel Customer Solutions	1,9250 c€/kWh	67,38 €
Elegant	1,8467 c€/kWh	64,63 €
Eneco België	1,8139 c€/kWh	63,49 €
Energie 2030 Agence	1,9415 c€/kWh	67,95 €
eni gas & power	2,0064 c€/kWh	70,22 €
Essent Belgium	1,9470 c€/kWh	68,14 €
Lampiris	1,8377 c€/kWh	64,32 €
Power Online (Mega) ⁶	1,9160 c€/kWh	67,06 €
OCTA+ Energie	1,8390 c€/kWh	64,37 €
Wase Wind	- c€/kWh	- €
Watz	1,8896 c€/kWh	66,14 €

Tabel 6 Totale doorgerekende kost (btw incl.) op basis van de V-test rapporteringen voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer in 2014

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen 63,49 € en 70,22 € op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiecomponent. In dat geval wordt er vanzelfsprekend geen waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test.

6 Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven onder punten 5.3 en 5.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier zou een oordeel geveld kunnen worden over de mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichting al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

De VREG wenst deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (m.n. artikel 20quater van de Elektriciteitswet). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden;
- De voor de V-test gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 7 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen die maand na maand kunnen wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de

⁶ De eerste rapportering van Power Online (Mega) voor de V-test dateert van juli 2014. De door hen gerapporteerde prijzen voor de maanden juli t.e.m. oktober werden gebruikt om een schatting te maken van de jaarkost over geheel 2014.

vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken;

- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze doorheen 2014 werden opgenomen in de V-test, inclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst; het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten... De keuze om een all-in kost of enkel de certificaatkost te rapporteren in de certificatenbank ligt ten dele bij de elektriciteitsleverancier;
- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten gecommuniceerd (onder meer maar niet uitsluitend in RAPP-2013-09). De VREG is van mening dat deze kosten een onderdeel uitmaken van de energiecomponent van de elektriciteitsprijs en dat het vergelijken van een eventuele aparte kostencomponent met een plafond of referentiewaarde weinig toegevoegde inzichten geeft in de doorrekening van deze kosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de quotumverplichtingen gebaseerd is op de transactieprijzen die geregistreerd worden in de databank, kan immers een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden in het extreme geval verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de quotumverplichtingen buiten beschouwing gelaten;
- Het afzonderlijk opnemen van de quotumkost op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier er niet verantwoordelijk voor is en geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijsinschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de quotumkost en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer en verantwoordelijk van de elektriciteitsleverancier valt. Conform de algemene logica die ten grondslag ligt aan de liberalisering van de elektriciteitsmarkt, is de VREG dan ook van mening dat de concurrentiedruk deze kost moet beheersen en voor een correcte doorrekening aan de klant moet zorgen. Dit wordt best bereikt door het integreren van de quotumkost in de energiecomponent van de elektriciteitsprijs.

7 Bijlagen

7.1 Kosten voor groene stroom en WKK (V-test) in 2014

De prijzen die in de V-test gerapporteerd worden in een bepaalde maand, zijn de prijzen die geldig zijn voor de tweede maand na het uitvoeren van de V-test. Met andere woorden, in november 2013 moeten de prijzen voor start levering in januari 2014 gerapporteerd worden.

ELEKTRICITEITS- LEVERANCIER	november 2013	december 2013	januari 2014			februari 2014		
	TOTAAL	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL
Belpower International	1,9455 c€/kWh	1,9455 c€/kWh	1,6917 c€/kWh	0,2959 c€/kWh	1,9877 c€/kWh	1,7025 c€/kWh	0,2977 c€/kWh	2,0002 c€/kWh
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,9813 c€/kWh	1,9813 c€/kWh	1,6825 c€/kWh	0,3410 c€/kWh	2,0235 c€/kWh	1,6933 c€/kWh	0,3430 c€/kWh	2,0363 c€/kWh
Ecopower	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
EDF Luminus	2,0098 c€/kWh	2,0074 c€/kWh	1,7848 c€/kWh	0,3703 c€/kWh	2,1550 c€/kWh	1,7848 c€/kWh	0,3703 c€/kWh	2,1550 c€/kWh
Electrabel Customer Solutions	2,0352 c€/kWh	2,0352 c€/kWh	1,6917 c€/kWh	0,3860 c€/kWh	2,0778 c€/kWh	1,7025 c€/kWh	0,3883 c€/kWh	2,0908 c€/kWh
Elegant	1,9607 c€/kWh	1,9607 c€/kWh	1,6626 c€/kWh	0,3228 c€/kWh	1,9854 c€/kWh	1,6655 c€/kWh	0,3088 c€/kWh	1,9743 c€/kWh
Eneco België	1,9824 c€/kWh	1,9551 c€/kWh	1,6789 c€/kWh	0,2934 c€/kWh	1,9723 c€/kWh	1,6896 c€/kWh	0,2951 c€/kWh	1,9847 c€/kWh
Energie 2030 Agence	2,0236 c€/kWh	2,0236 c€/kWh	1,6235 c€/kWh	0,4150 c€/kWh	2,0385 c€/kWh	1,6235 c€/kWh	0,4150 c€/kWh	2,0385 c€/kWh
eni gas & power	2,1418 c€/kWh	2,1418 c€/kWh	1,8357 c€/kWh	0,3483 c€/kWh	2,1839 c€/kWh	1,8357 c€/kWh	0,3483 c€/kWh	2,1839 c€/kWh
Essent Belgium	2,0787 c€/kWh	2,0787 c€/kWh	1,7467 c€/kWh	0,3508 c€/kWh	2,0975 c€/kWh	1,7579 c€/kWh	0,3528 c€/kWh	2,1107 c€/kWh
Lampiris	1,9874 c€/kWh	1,9874 c€/kWh	1,7163 c€/kWh	0,2869 c€/kWh	2,0032 c€/kWh	1,7163 c€/kWh	0,2869 c€/kWh	2,0032 c€/kWh
Power Online (Mega)	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief
OCTA+ Energie	1,9700 c€/kWh	1,9700 c€/kWh	1,6561 c€/kWh	0,3292 c€/kWh	1,9853 c€/kWh	1,6561 c€/kWh	0,3292 c€/kWh	1,9853 c€/kWh
Wase Wind	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
Watz	2,0843 c€/kWh	2,0843 c€/kWh	1,6734 c€/kWh	0,3538 c€/kWh	2,0272 c€/kWh	1,6840 c€/kWh	0,3559 c€/kWh	2,0400 c€/kWh

ELEKTRICITEITS- LEVERANCIER	maart 2014			april 2014			mei 2014		
	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL
Belpower International	1,7119 c€/kWh	0,2992 c€/kWh	2,0111 c€/kWh	1,5076 c€/kWh	0,2634 c€/kWh	1,7710 c€/kWh	1,4985 c€/kWh	0,2646 c€/kWh	1,7632 c€/kWh
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,7026 c€/kWh	0,3448 c€/kWh	2,0473 c€/kWh	1,4994 c€/kWh	0,3035 c€/kWh	1,8029 c€/kWh	1,5068 c€/kWh	0,3049 c€/kWh	1,8117 c€/kWh
Ecopower	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
EDF Luminus	1,7848 c€/kWh	0,3703 c€/kWh	2,1550 c€/kWh	1,5381 c€/kWh	0,3063 c€/kWh	1,8444 c€/kWh	1,5381 c€/kWh	0,3063 c€/kWh	1,8444 c€/kWh
Electrabel Customer Solutions	1,7119 c€/kWh	0,3903 c€/kWh	2,1022 c€/kWh	1,5076 c€/kWh	0,3436 c€/kWh	1,8512 c€/kWh	1,5155 c€/kWh	0,3452 c€/kWh	1,8607 c€/kWh
Elegant	1,6746 c€/kWh	0,3122 c€/kWh	1,9869 c€/kWh	1,4802 c€/kWh	0,2847 c€/kWh	1,7649 c€/kWh	1,4821 c€/kWh	0,2749 c€/kWh	1,7569 c€/kWh
Eneco België	1,6970 c€/kWh	0,2934 c€/kWh	1,9904 c€/kWh	1,4928 c€/kWh	0,2354 c€/kWh	1,7282 c€/kWh	1,5056 c€/kWh	0,2457 c€/kWh	1,7513 c€/kWh
Energie 2030 Agence	1,6235 c€/kWh	0,4150 c€/kWh	2,0385 c€/kWh	1,4223 c€/kWh	0,3636 c€/kWh	1,7859 c€/kWh	1,4222 c€/kWh	0,3636 c€/kWh	1,7858 c€/kWh
eni gas & power	1,8573 c€/kWh	0,3521 c€/kWh	2,2094 c€/kWh	1,6365 c€/kWh	0,3101 c€/kWh	1,9466 c€/kWh	1,6459 c€/kWh	0,3118 c€/kWh	1,9577 c€/kWh
Essent Belgium	1,7675 c€/kWh	0,3547 c€/kWh	2,1221 c€/kWh	1,5565 c€/kWh	0,3122 c€/kWh	1,8688 c€/kWh	1,5642 c€/kWh	0,3137 c€/kWh	1,8779 c€/kWh
Lampiris	1,7163 c€/kWh	0,2869 c€/kWh	2,0032 c€/kWh	1,5035 c€/kWh	0,2513 c€/kWh	1,7548 c€/kWh	1,5035 c€/kWh	0,2513 c€/kWh	1,7548 c€/kWh
Power Online (Mega)	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief	Niet actief
OCTA+ Energie	1,6561 c€/kWh	0,3292 c€/kWh	1,9853 c€/kWh	1,4508 c€/kWh	0,2884 c€/kWh	1,7392 c€/kWh	1,4508 c€/kWh	0,2884 c€/kWh	1,7392 c€/kWh
Wase Wind	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
Watz	1,6933 c€/kWh	0,3578 c€/kWh	2,0510 c€/kWh	1,4912 c€/kWh	0,3092 c€/kWh	1,8004 c€/kWh	1,4985 c€/kWh	0,3107 c€/kWh	1,8092 c€/kWh

ELEKTRICITEITS- LEVERANCIER	juni 2014			juli 2014			augustus 2014		
	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL
Belpower International	1,5059 c€/kWh	0,2659 c€/kWh	1,7717 c€/kWh	1,5134 c€/kWh	0,2671 c€/kWh	1,7805 c€/kWh	1,5211 c€/kWh	0,2684 c€/kWh	1,7895 c€/kWh
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,5141 c€/kWh	0,3063 c€/kWh	1,8205 c€/kWh	1,5217 c€/kWh	0,3077 c€/kWh	1,8294 c€/kWh	1,5295 c€/kWh	0,3092 c€/kWh	1,8387 c€/kWh
Ecopower	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
EDF Luminus	1,5381 c€/kWh	0,3063 c€/kWh	1,8444 c€/kWh	1,4800 c€/kWh	0,2900 c€/kWh	1,7700 c€/kWh	1,4893 c€/kWh	0,2936 c€/kWh	1,7829 c€/kWh
Electrabel Customer Solutions	1,5224 c€/kWh	0,3468 c€/kWh	1,8692 c€/kWh	1,5300 c€/kWh	0,3484 c€/kWh	1,8784 c€/kWh	1,5378 c€/kWh	0,3501 c€/kWh	1,8879 c€/kWh
Elegant	1,4893 c€/kWh	0,3121 c€/kWh	1,8014 c€/kWh	1,4967 c€/kWh	0,3136 c€/kWh	1,8103 c€/kWh	1,5044 c€/kWh	0,3150 c€/kWh	1,8194 c€/kWh
Eneco België	1,5130 c€/kWh	0,2468 c€/kWh	1,7598 c€/kWh	1,5182 c€/kWh	0,2304 c€/kWh	1,7486 c€/kWh	1,5243 c€/kWh	0,2309 c€/kWh	1,7552 c€/kWh
Energie 2030 Agence	1,4222 c€/kWh	0,3636 c€/kWh	1,7858 c€/kWh	1,6129 c€/kWh	0,4064 c€/kWh	2,0193 c€/kWh	1,6214 c€/kWh	0,4084 c€/kWh	2,0298 c€/kWh
eni gas & power	1,6554 c€/kWh	0,3135 c€/kWh	1,9689 c€/kWh	1,6383 c€/kWh	0,3151 c€/kWh	1,9534 c€/kWh	1,6544 c€/kWh	0,3168 c€/kWh	1,9712 c€/kWh
Essent Belgium	1,5719 c€/kWh	0,3151 c€/kWh	1,8870 c€/kWh	1,5797 c€/kWh	0,3166 c€/kWh	1,8963 c€/kWh	1,5878 c€/kWh	0,3181 c€/kWh	1,9059 c€/kWh
Lampiris	1,5035 c€/kWh	0,2513 c€/kWh	1,7548 c€/kWh	1,5204 c€/kWh	0,2640 c€/kWh	1,7845 c€/kWh	1,5301 c€/kWh	0,2648 c€/kWh	1,7949 c€/kWh
Power Online (Mega)	Niet actief	Niet actief	Niet actief	1,5100 c€/kWh	0,2350 c€/kWh	1,7450 c€/kWh	1,5880 c€/kWh	0,2764 c€/kWh	1,8643 c€/kWh
OCTA+ Energie	1,4508 c€/kWh	0,2884 c€/kWh	1,7392 c€/kWh	1,5182 c€/kWh	0,3009 c€/kWh	1,8191 c€/kWh	1,5259 c€/kWh	0,3023 c€/kWh	1,8283 c€/kWh
Wase Wind	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
Watz	1,5059 c€/kWh	0,3121 c€/kWh	1,8180 c€/kWh	1,5134 c€/kWh	0,3135 c€/kWh	1,8269 c€/kWh	1,5211 c€/kWh	0,3150 c€/kWh	1,8361 c€/kWh

ELEKTRICITEITS- LEVERANCIER	september 2014			oktober 2014		
	GSC	WKC	TOTAAL	GSC	WKC	TOTAAL
Belpower International	1,5297 c€/kWh	0,2698 c€/kWh	1,7995 c€/kWh	1,5390 c€/kWh	0,2713 c€/kWh	1,8103 c€/kWh
Elektriciteitsbedrijf Merksplas	1,5381 c€/kWh	0,3109 c€/kWh	1,8490 c€/kWh	1,5475 c€/kWh	0,3126 c€/kWh	1,8601 c€/kWh
Ecopower	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
EDF Luminus	1,5707 c€/kWh	0,3060 c€/kWh	1,8767 c€/kWh	1,6788 c€/kWh	0,3286 c€/kWh	2,0074 c€/kWh
Electrabel Customer Solutions	1,5465 c€/kWh	0,3519 c€/kWh	1,8984 c€/kWh	1,5559 c€/kWh	0,3539 c€/kWh	1,9098 c€/kWh
Elegant	1,5258 c€/kWh	0,3371 c€/kWh	1,8629 c€/kWh	1,5301 c€/kWh	0,3202 c€/kWh	1,8503 c€/kWh
Eneco België	1,5329 c€/kWh	0,2321 c€/kWh	1,7650 c€/kWh	1,5312 c€/kWh	0,2335 c€/kWh	1,7647 c€/kWh
Energie 2030 Agence	1,6310 c€/kWh	0,4110 c€/kWh	2,0420 c€/kWh	1,6400 c€/kWh	0,4130 c€/kWh	2,0530 c€/kWh
eni gas & power	1,5969 c€/kWh	0,3180 c€/kWh	1,9149 c€/kWh	1,6067 c€/kWh	0,3198 c€/kWh	1,9265 c€/kWh
Essent Belgium	1,5968 c€/kWh	0,3198 c€/kWh	1,9165 c€/kWh	1,6065 c€/kWh	0,3216 c€/kWh	1,9281 c€/kWh
Lampiris	1,5377 c€/kWh	0,2660 c€/kWh	1,8036 c€/kWh	1,5467 c€/kWh	0,2667 c€/kWh	1,8134 c€/kWh
Power Online (Mega)	1,5969 c€/kWh	0,2778 c€/kWh	1,8748 c€/kWh	1,6067 c€/kWh	0,2794 c€/kWh	1,8861 c€/kWh
OCTA+ Energie	1,5346 c€/kWh	0,3039 c€/kWh	1,8385 c€/kWh	1,5439 c€/kWh	0,3057 c€/kWh	1,8496 c€/kWh
Wase Wind	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh	0,0000 c€/kWh
Watz	1,5297 c€/kWh	0,3167 c€/kWh	1,8464 c€/kWh	1,5390 c€/kWh	0,3185 c€/kWh	1,8575 c€/kWh

Tabel 7 Kosten voor groene stroom en WKK (btw incl.), zoals gerapporteerd in de V-test voor huishoudelijke afnemers, voor de afnames in 2014